

Van Krieken en Taal tonen verrassend werk.

Door: Pieter Sliepenbeek

29 november 1969

Nijmegen, In de blijvend geprolongeerde serie twee-weekendtentoonstellingen in het Nijmeegs Besiendershuis, schoon gelegen aan de Waal, stellen ditmaal twee exposanten ten toon: Piet Taal en Jan van Krieken, waarbij de laatste aan de wand zijn bladen heeft opgehangen, terwijl Taal op lager niveau zijn handgevormde keramische vazen heeft opgesteld.

Er wordt ontstellend veel keramiek gepleegd met het gevolg dat men zich tevoren reeds overkritisch opstelt met de gedachte in het achterhoofd: weer één uit velen. Aan Taal, die langgerekte vazen maakt, vaak gebroken door rondingen en versierd met piepkleine openingen, kan geen oorspronkelijkheid ontzegd worden. Daarnaast doorbreekt hij de monochromie die vaak bij soortgelijk werk als dode schil ervaren wordt. Persoonlijk vind ik het een bezwaar dat men na het derde “stukkie” zijn stijl al kent en Taal dan in stereo geen verrassingen meer biedt. Een stijlverwijding zou hem tot de weinigen uit velen kunnen maken.

Het werk van Jan van Krieken is me uitstekend bevallen, met een kleine uitzondering voor enkele collages. Zijn monotypes en vooral zijn kleurbladen zijn gespannen van compositie en warm van tint. Juist in het beheerste en verfijnde gebruik van kleur, dat in de voorstelling een wezenlijk karakter heeft bij Van Krieken en nimmer storend of afleidend werkt, acht ik hem een waarlijk kunstenaar.

Opmerkelijk daarbij is, dat in heel zijn oeuvre een soort centripetale kracht werkzaam is, die de kijker concentreert op het hart van de voorstelling en op de intentie van de maker. Nummer vijftien, noem het “spoorwegemplacement in de sneeuw”, sprint er van de zwart-witten uit. Een fraai en beheerst gecomponeerde monotype.

Van de gekleurde bladen vond ik de nummers 9 en 10 van zijn organische structuren “mensenpaar” en “beestje”, van geweldige kwaliteit. Ook zijn vlinder- en insectachtige toestanden zijn zeer genietbaar, al heeft hierbij de ornamentale werking de kracht van de verbeelding lichtelijk geweld aangedaan. Zwakke overeenkomsten met het boeiendste van de Jugendstil kon ik daarbij moeilijk de kop indrukken. Het is echter alles zeer knap en overtuigend gedaan zonder verloedering van vorm en kleur. Bij de collages – maar ook hier de vraag: wie maakt ze niet? – kon ik niet steeds het spontane schrift van Van Krieken zelf ontdekken, dat me op de rest van de expositie zo dwingend aansprak.

Een opmerkelijke Sinterklaassurprise derhalve in het Besiendershuis, waar men morgen en overmorgen van elf tot zes terecht kan. Bij zoveel boe-geroep om de moderne kunst mag dit werk van twee getalenteerde jongeren niet ongezien blijven.